

Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Provincie Noord - Brabant

BEGROTING 2018 MEERJARENBEGROTING 2018 - 2021

Vastgesteld door het Algemeen bestuur d.d. 5 december 2017

Voorzitter,

Secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Inhoudsopgave

	pag.
Vaststellingsbesluit	1
Inhoudsopgave	2
Algemene uitgangspunten	3
Begroting en balans 2018, meerjarenbegroting 2018 - 2021 Nazorgfonds	11
Toelichting op de begroting en balans	15

Algemene uitgangspunten begroting Nazorgfonds

0. Algemeen

Het totale vermogen van het Nazorgfonds bedroeg bij opstelling van de begroting 2017 (najaar 2016) circa € 129 miljoen.

De stand van het fonds was eind augustus 2017 ruim € 130 miljoen.

1. Beleggingsregime

Het huidige beleggingsstatuut is op 14 juli 2009 door het Algemeen bestuur van het Nazorgfonds vastgesteld.

Er wordt met het beleggingsstatuut, binnen de randvoorwaarden die de provincie hanteert en verantwoord acht, invulling gegeven aan de wens van de vergunninghouders voor een gedifferentieerd beleggingsbeleid waarbij een keuze bestaat tussen verschillende beleggingsprofielen. Voor iedere stortplaats bestaat de mogelijkheid om een aantal jaren voor sluiting het beleggingsrisico te verkleinen.

Tevens brengt het beleggingsstatuut standaard een niet groot risico met zich mee en is de vorm van vermogensbeheer eenvoudig, transparant en goed te monitoren.

Op grond van het beleggingsstatuut is het vermogensbeheer passief en risicomijdend en wordt er met name belegd in beleggingsfondsen. In 2010 heeft de selectieprocedure hiervoor plaatsgevonden. Deze wijze van beleggen brengt lagere kosten met zich mee dan het discretionaire beheer zoals dat tot 2010 in relatie tot het Nazorgfonds werd uitgevoerd.

Een andere belangrijke aanpassing ten opzichte van de jaren vóór 2010 is de omgang in de begroting met het verwachte jaarlijkse rendement. Tot en met de begroting 2008 bedroeg dit steeds 6,85%. Voor de begrotingen 2009 tot en met 2016 is als direct gevolg van het begin van de financiële crisis d.d. oktober 2008 dit cijfer naar beneden bijgesteld tot 5%.

Na 3 jaar is het beleggingsstatuut in het najaar van 2012 geëvalueerd. Deze evaluatie heeft niet geleid tot een wijziging van de te hanteren verwachte rendementspercentages.

Door verzoeken van vergunninghouders gericht aan het Dagelijks bestuur van het Nazorgfonds om het risicoprofiel naar beneden bij te stellen kan het percentage per stortplaats lager zijn.

Tot nu toe zijn vijf van dergelijke verzoeken ontvangen en gehonoreerd (Nyrstar, Dintelsas, Gulbergen, Vlagheide en Zevenbergen). Vanwege de sluitingen van Nyrstar (1 augustus 2013) en Dintelsas (1 november 2013) geldt voor deze stortplaatsen vanaf 2014 weer het standaard beleggingsprofiel.

In het voorjaar 2016 is het huidige beleggingsbeleid voor de tweede maal geëvalueerd. Met de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie is door het Algemeen bestuur op 14 juni 2016 ingestemd.

Een conclusie in het evaluatierapport is dat het verwachte jaarlijkse rendement voor het standaardprofiel, de komende jaren, wordt ingeschat op 4%. Hiermee wordt vanaf 2017 in de begroting gerekend met een standaard verwacht jaarlijks rendement van 4%.

Een aanbeveling in het evaluatierapport is ondermeer de uitvoering van een ALM (Asset-Liability Management) studie om zicht te krijgen op de verhouding tussen verplichtingen en financiële dekking voor nazorg. De provincie is hiervoor verantwoordelijk en heeft op 29 juli 2016 opdracht gegeven voor uitvoering van de ALM studie. Met de uitvoering van de studie is in de tweede helft van 2016 begonnen door een extern adviesbureau in nauwe samenwerking met de provincie, vergunninghouders en het Nazorgfonds. De vergunninghouders / verantwoordelijkheden voor het doelvermogen zijn uitgenodigd om zitting te nemen in een begeleidingscommissie. In reactie op deze uitnodiging

hebben Attero, het Stadsgewest 's-Hertogenbosch en de Metropool Regio Eindhoven (MRE) zitting genomen in de begeleidingscommissie.

Vanwege inhoudelijke verschillen van inzicht bij de inrichting van de ALM studie tussen de vergunninghouders enerzijds en de provincie en het extern adviesbureau anderzijds is besloten een onafhankelijke deskundige (hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam) in te zetten om te helpen overeenstemming te bereiken over de heersende geschilpunten en eventueel aan de provincie een advies uit te brengen.

De verwachting is begin 2018 de ALM studie af te kunnen ronden.

De uitkomsten van de studie zijn van belang voor de formulering van het beleggingsbeleid van het Nazorgfonds.

2. Wettelijk en bestuurlijk kader

Doelstelling van het provinciaal beleid voor de nazorg en hergebruik van stortplaatsen is het voorkomen dat stortplaatsen het milieu en de volksgezondheid schaden en het stimuleren dat schaarse ruimte wordt hergebruikt. Deze doelstelling wordt vormgegeven door de volgende activiteiten:

- Conform de Nazorgregeling in de Wet Milieubeheer het veiligstellen van het milieubeschermingsniveau van negen Brabantse stortplaatsen die in 1996 nog afval ontvingen;
- Het uitvoeren van het wettelijk kader voor voormalige en gesloten stortplaatsen.

Het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen heeft betrekking op de eerste activiteit.

Op 22 februari 2000 heeft het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het Fonds nazorg gesloten stortplaatsen voor de provincie Noord-Brabant (Nazorgfonds) opgericht.

Op 1 april 1998 is de Nazorgregeling Wet Milieubeheer in werking getreden. Deze wet legt de verantwoordelijkheid voor de eeuwigdurende nazorg voor stortplaatsen, waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn gestort of worden gestort, bij de provincie. Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen dat nu en in de toekomst de grootst mogelijke bescherming tegen nadelige gevolgen wordt geboden. Om hiervoor de benodigde financiële middelen aan te trekken, hebben Provinciale Staten op grond van artikel 15.46 van de Wet Milieubeheer bij verordening een heffing ingesteld. In artikel 15.47 van de wet is vastgelegd dat Gedeputeerde Staten voor hun provincie een fonds oprichten, bestemd voor de in artikel 8.49 bedoelde nazorg van gesloten stortplaatsen. Dit fonds is van rechtswege een rechtspersoon. Met dit fonds beoogt de wetgever een tweeledig doel:

- Het zeker stellen dat de verkregen middelen alleen voor nazorg worden bestemd;
- Er voldoende kapitaal wordt opgebouwd om eeuwigdurend de nazorg te kunnen bekostigen. Het fonds wordt enerzijds gevoed door de opbrengsten van de nazorgheffing en anderzijds door de te behalen rendementen.

Ontvangsten van het fonds zijn de opbrengsten van de nazorgheffing. Uitgaven van het fonds bestaan uit de kosten die gemaakt worden voor de nazorg van gesloten stortplaatsen (in 2013 voor de eerste keer) en de bijdragen aan de provincie Noord-Brabant voor de (beheers)kosten die door de provincie gemaakt worden in het kader van de nazorg van stortplaatsen. De hoogte van de kosten voor de nazorg zouden nog in positieve zin kunnen worden beïnvloed als gevolg van innovaties.

Conform artikel 11 en 13 van het reglement van het Nazorgfonds wordt er jaarlijks een begroting en een jaarverslag / jaarrekening opgesteld. Het Algemeen bestuur van het Nazorgfonds stelt de begroting vast in het jaar voorafgaand aan dat waarvoor zij dient. Conform artikel 11 van het fondsreglement wordt tegelijk met de begroting ook een meerjarenraming en lange termijn prognose opgesteld. Als basis voor de lange termijn prognose zullen de werkplannen voor de nazorgactiviteiten van de provincie Noord-Brabant gaan dienen.

Zeven van de negen stortplaatsen zijn nog niet gesloten verklaard als bedoeld in artikel 8.47

lid 3 van de Wet Milieubeheer. Nyrstar en Dintelsas zijn gesloten.

Hierna zullen Gulbergen (streven per 1 januari 2019), Zevenbergen (naar verwachting 1 januari 2019), Vlagheide (1 januari 2020) en Meerendonk (na 2021) in de nazorgfase komen. De stortplaatsen Spinder / Tilburg en De Kragge / Bergen op Zoom beschikken over een vergunning voor het storten van afval en kunnen nog (per stortplaats variërend) voor tientallen jaren afval storten als de exploitant de volledig vergunde stortcapaciteit ook daadwerkelijk in exploitatie zal brengen. Gegeven het huidige afvalstoffenbeleid, en de effecten die dat heeft op de omvang van het storten van afvalstoffen, zal daarover naar verwachting de komende jaren meer duidelijkheid ontstaan. Ook stortplaats Haps beschikt over een dergelijke vergunning, maar de feitelijke stortactiviteiten vinden al enkele jaren niet meer plaats op deze locatie.

De (verwachte) sluitingsdata van de stortplaatsen:

Stortplaats	(Verwachte) sluiting
Nyrstar	1 augustus 2013
Dintelsas	1 november 2013
Gulbergen	1 januari 2019
Zevenbergen	1 januari 2019
Vlagheide	1 januari 2020
Meerendonk	Na 2021
Spinder / Tilburg	Na 2021
De Kragge / Bergen op Zoom	Na 2021
Haps	Na 2021

De provincie is financieel en milieuhygiënisch verantwoordelijk voor de nazorg nadat voor de stortplaats een sluitingsverklaring door de provincie is afgegeven. Vanaf dat moment is er geld uit het Nazorgfonds nodig voor het kunnen betalen van de nazorgwerkzaamheden aan deze stortplaatsen. In 2013 was dit voor de eerste keer het geval.

De verwachte kosten van nazorgactiviteiten van de gesloten stortplaatsen die zijn opgenomen in de begroting / meerjarenraming 2018-2021 zijn gebaseerd op door de stortplaatsen opgestelde en door de provincie goedgekeurde nazorgplannen. De kosten voor nazorg worden onttrokken aan de voorziening gesloten stortplaatsen.

Hiernaast worden kosten gepresenteerd die betrekking hebben op het personeel, de depotbank en de overige uitgaven (accountant, advies, e.d.).

De inkomsten betreffen heffingsopbrengsten en de resultaten van het vermogensbeheer.

Conform het reglement wordt binnen het totale fonds per stortplaats (object) een raming van de baten en lasten opgenomen en worden de kosten, opbrengsten en het vermogen apart geadministreerd.

Op 6 oktober 2015 zijn het Ministerie van I&M, provincies en stortplaatsexploitanten een Green Deal aangegaan om met drie stortplaatsen deel te nemen aan het project Duurzaam Stortbeheer (DS). Doel van Duurzaam Stortbeheer is om een stortplaats na het einde van de exploitatie zodanig te beheren dat deze in een dusdanige stabiele situatie komt dat er zonder bovenafdracht en zonder eeuwigdurende nazorg geen nadelige effecten zijn naar het milieu. De stortlocatie De Kragge / Bergen op Zoom is één van de pilotlocaties. Attero en de provincie Noord-Brabant zijn ook op 6 oktober 2015 een overeenkomst aangegaan voor de uitvoering van de pilot op deze stortplaats. De proef op de stortlocatie De Kragge / Bergen op Zoom is in 2016 verder praktisch uitgewerkt en wordt vanaf 2017 voor 10 jaar uitgevoerd. Er is na 5 jaar een verplicht evaluatiemoment om te kijken of met de proef kan worden doorgegaan. Na afloop van de proef is er twee jaar ingeruimd om, indien uit de pilots mocht blijken dat duurzaam stortbeheer toepasbaar is, de wet- en regelgeving te wijzigen. In het kader van dit project zijn op verzoek van stortplaatsexploitant Attero door GS de stortlocaties Haps, De Kragge / Bergen op Zoom en Spinder / Tilburg aangemeld bij het Ministerie van I&M zodat voor deze locaties onder randvoorwaarden uitstel verleend is van de wettelijke verplichting om

binnen 30 jaar na aanleg van de onderafdichting de bovenafdichting aan te brengen. Als gevolg van deelname aan Duurzaam Stortbeheer zal de sluiting mogelijk in de tijd naar achteren schuiven en hiermee samenhangend het moment waarop de nazorg zal starten. In de vastgestelde nazorgplannen en de hieruit voortvloeiende doelvermogens is dit niet meegenomen.

De komende Omgevingswet lijkt geen directe invloed te hebben op de wettelijke regels met betrekking tot nazorg.

3. Bestuur en organisatie

Het bestuur van het Nazorgfonds bestaat uit een Algemeen bestuur, gevormd door het College van Gedeputeerde Staten en een Dagelijks bestuur, bestaande uit de gedeputeerde voor financiën en de gedeputeerde die belast is met de nazorg. Als secretaris van het Dagelijks bestuur treedt een door het Algemeen bestuur aangewezen financieel medewerker van de provincie op. Het bestuur bestaat verder nog uit een Bestuursraad die gevormd wordt door vertegenwoordigers van de stortplaatsen. De Bestuursraad heeft een adviserende rol en wordt vooraf over bepaalde zaken gehoord.

Het bestuur van het Nazorgfonds wordt vertegenwoordigd door onderstaande personen.

Algemeen bestuur

College van Gedeputeerde Staten provincie Noord-Brabant

Dagelijks bestuur

H.J.A. van Merrienboer, voorzitter	Provincie Noord-Brabant, portefeuillehouder Ruimte en Financiën
J.J.C. van den Hout	Provincie Noord-Brabant, portefeuillehouder Natuur, Water en Milieu
M.A.P.M. Spijkers, secretaris	Provincie Noord-Brabant, treasurer

Bestuursraad

p.m.	Regionaal Milieubedrijf Brabant Noord-Oost
E. Versluis	Attero BV
J. van Hal	Gemeenschappelijke Regeling Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen
J. Hoskam	Gemeente 's-Hertogenbosch
R. van de Mortel	Stadsgewest 's-Hertogenbosch
A. van Aert	Metropoolregio Eindhoven
mw. M. Jochemsen, secretaris	Provincie Noord-Brabant, Cluster Natuur en Milieu

4. De Verordening Nazorgheffing Noord-Brabant en het IPO-rekenmodel RINAS

De nazorgregeling Wet milieubeheer bevat de bepaling dat Provinciale Staten een heffing instellen ter bestrijding van de kosten van de benodigde nazorgmaatregelen op stortplaatsen. Deze nazorgheffing wordt bij belastingverordening opgelegd aan de stortplaatsexploitanten. Op 5 februari 1999 hebben Provinciale Staten de Verordening Nazorgheffing Noord-Brabant vastgesteld en is sindsdien enkele malen gewijzigd.

De provincie Noord-Brabant hanteert voor het berekenen van de hoogte van de nazorgheffing het IPO-rekenmodel RINAS (IPO = Inter Provinciaal Overleg, RINAS = Rekenmodel Ipo NAzorg Stortplaatsen). Dit model is gebaseerd op door het IPO ontwikkelde checklisten beoordeling nazorgplannen.

De checklisten zijn in IPO-verband eind 2014 geactualiseerd en in 2016 verwerkt in een actualisatie van het RINAS-model. Bij deze actualisatie van de checklisten en het RINAS is een vertegenwoordi-

ging vanuit de stortplaatsexploitanten betrokken geweest. RINAS versie 4.0 is door een accountant gevalideerd.

De Verordening Nazorgheffing Noord-Brabant zoals die op 25 januari 2011 door Provinciale Staten is vastgesteld en op 13 april 2011 in het Provinciaal Blad is gepubliceerd behoeft geen aanpassing voor het toepassen van RINAS 4.0.

5. De IPO-checklisten voor beoordeling nazorgplannen stortplaatsen en baggerdepots en de Beleidsregels Toetsing Nazorgplannen Noord-Brabant

Voor de berekening van het doelvermogen van een stortplaats (het bedrag dat beschikbaar moet zijn op het moment van overdracht van de stortplaats naar de provincie) is een aantal instrumenten ontwikkeld.

Ten eerste moeten exploitanten nazorgplannen indienen die door het College van Gedeputeerde Staten worden beoordeeld en moeten worden goedgekeurd. In deze nazorgplannen worden de activiteiten aangegeven die na sluiting van de stortplaats nodig zijn om het milieu tegen mogelijke nadelige gevolgen van de stortplaats te beschermen (monitoring, inspectie, onderhoud en vervanging). Daarbij dient gestreefd te worden naar een uniforme aanpak, waarbij verschillen in uitvoering met name gebaseerd zouden moeten zijn op locatiespecifieke omstandigheden bij de nazorglocaties. De beoordeling van deze plannen gebeurt daarom aan de hand van in IPO-verband ontwikkelde checklisten. Om deze IPO-checklisten toe te kunnen passen moeten deze in de vorm van beleidsregels op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) worden vastgesteld. De parameters uit de goedgekeurde nazorgplannen worden ingevoerd in het IPO-rekenmodel waarmee vervolgens het doelvermogen kan worden berekend. Hierbij wordt rekening gehouden met locatiespecifieke omstandigheden.

De eerste IPO-checklist is van 1997 en is in 2002 geactualiseerd. In 2008 is op basis van onderzoeken en voortschrijdend inzicht de IPO-checklist nazorg voor landstortplaatsen aangepast en is een nieuwe IPO-checklist voor baggerdepots opgesteld. Deze zijn in september 2010 door het IPO formeel vastgesteld. Gedeputeerde Staten hebben deze checklisten in de Beleidsregels Toetsing Nazorgplannen Noord-Brabant op 5 april 2011 als toetsingskader voor nazorgplannen vastgesteld. Deze regeling is op 13 april 2011 in het Provinciaal Blad gepubliceerd.

Eind 2014 zijn in IPO-verband geactualiseerde checklisten opgeleverd en bij brief van 14 juli 2015 door het IPO BOOG (BOdemOntwikkelGroep) aan de provincies aangeboden met het advies deze checklisten als beleidsregel vast te stellen. Daartoe moest eerst ook het RINAS worden aangepast. Op 27 april 2017 is de regeling 'Beleidsregels toetsing nazorgplannen Noord-Brabant 2017' in werking getreden waarin de IPO-checklisten 2014 als toetsingskader voor nazorgplannen zijn opgenomen.

De IPO-checklisten zijn nodig om een uniforme en gelijkwaardige beoordeling van ingediende nazorgplannen mogelijk te maken en om de stortplaatsexploitanten een hulpmiddel te verstrekken bij de door hen op te stellen nazorgplannen. Indien daarbij het format van de beleidsregels wordt gevolgd, kan het vooroverleg met de exploitanten over het nazorgplan zo effectiever en efficiënter plaatsvinden en is een snellere beoordeling van nazorgplannen door Gedeputeerde Staten mogelijk. Hiermee kan er een kortere doorlooptijd worden gerealiseerd.

De checklisten strekken zich uit tot:

- de technische maatregelen die genomen dienen te worden in de nazorgfase (monitoring, inspectie, onderhoud en vervanging);
- de frequentie waarmee deze maatregelen moeten worden uitgevoerd en
- daarmee verbonden kosten en risico's.

Onderdeel voor de berekening van het doelvermogen van stortplaatsen vormt de financiële vertaling van de milieurisico's die verbonden zijn aan het langdurig in stand houden van een nazorgsysteem. Er zijn enkele kritische technische parameters die, evenals de te hanteren rente- en inflatiepercentages, een grote financiële impact kunnen hebben op de omvang van het vereiste doelvermogen. Deze kritische parameters zijn bijvoorbeeld de risicoreservering en de levensduur van de bovenafdichting. Voor het berekenen van de risicoreservering is een risico-model ontwikkeld. Voor de levensduur van de verschillende constructies van bovenafdichting zijn in de checklist maximale vervangingsfrequenties opgenomen.

6. Rente en inflatie

Naast de hiervoor genoemde technische parameters zijn ook de rente- en inflatiepercentages, waarmee het doelvermogen wordt berekend, van grote invloed op de uiteindelijk door de stortplaatsexploitanten te betalen nazorgheffing. In IPO-verband is geadviseerd om hiervoor uit te gaan van 5% . Inmiddels is in opdracht van de provincie Noord-Brabant in de tweede helft van 2016 een ALM studie gestart die naar verwachting begin 2018 zal worden afgerond. Deze ALM studie zal inzicht geven in hoeverre dit percentage reëel is.

Voor het geval op termijn overschotten in het Nazorgfonds zouden ontstaan kunnen die op grond van de Wet Milieubeheer nu niet worden teruggegeven aan de exploitanten. Er is door Noord-Brabant samenwerking gezocht met een aantal andere provincies (Limburg, Gelderland, Noord-Holland en Zuid-Holland) om op dit punt de Wet Milieubeheer te wijzigen. Dit heeft echter niet het beoogde resultaat gehad waardoor ten aanzien van dit onderwerp inmiddels een pas op de plaats is gemaakt.

7. Beleidsregels nazorgheffing stortplaatsen

Voor het verwerken van de nieuwe ontwikkelingen en inzichten in de door de stortplaatsexploitanten te betalen nazorgheffingen is het voor Gedeputeerde Staten niet alleen noodzakelijk de toetsingskaders voor het beoordelen van de nazorgplannen en het berekenen van de nazorgheffing te actualiseren. In navolging van het Stortbesluit bodembescherming is in 2004 ook de beleidsregel nazorgheffing stortplaatsen herzien.

Herziening werd mede ingegeven door de wijziging van het Stortbesluit bodembescherming, waarbij meerdere vormen van financiële zekerheid worden vermeld. Financiële zekerheidsstelling is onder meer van belang in geval van betaling in termijnen.

Ten aanzien van de vorm waarin de financiële zekerheid kan worden gesteld, doen zich verschillende mogelijkheden voor:

- persoonlijke zekerheidsstelling
 - borgtocht
 - bankgarantie
- zakelijke zekerheidsstelling
 - hypotheek
 - pand.

Een essentieel element bij de beoordeling van de verschillende vormen van financiële zekerheid is het feit dat bij een eventueel faillissement van de belastingplichtige (vergunninghouder) de financiële zekerheid niet onder het faillissement komt te vallen. Het is in beginsel en in eerste instantie aan diegene die verplicht is tot het stellen van financiële zekerheid om te bepalen welke vorm van financiële zekerheid gekozen wordt (artikel 6:51 van het Burgerlijk Wetboek). De provincie is gerechtigd om de keuze tussen de aan te bieden zekerheid te toetsen; oftewel is de aangeboden vorm een voldoende zekerheidsstelling.

In geval sprake is van een bankgarantie af te geven door een solide bankinstelling of een gemeente of samenwerkingsverband van gemeenten borg staat zal dat het geval zijn. In geval een private

organisatie borg staat zal nagegaan moeten worden of de borg wel aan de borgstelling kan voldoen indien deze wordt ingeroepen. Met andere woorden is deze borg voldoende solide in relatie tot het vrij beschikbaar vermogen en de risico's die de borg in de bedrijfsvoering van alle dag loopt, dan wel is de borg niet teveel met de schuldeiser te vereenzelvigen.

Alleen in geval de belastingplichtige (vergunninghouder) een gemeente, samenwerkingsverband van gemeenten of waterschap is kan worden volstaan met een verklaring tot garantstelling.

Voor vier stortplaatsen zijn nog garantstellingen van kracht: Meerendonk, Gulbergen, Zevenbergen en Vlagheide. Voor de overige drie nog niet gesloten stortplaatsen (Haps, Spinder / Tiburg en De Kragge / Bergen op Zoom) is door de exploitant in 2014 de contante waarde van het volledige doelvermogen betaald. Een aanvullende zekerheid is hiermee niet meer nodig.

8. De hoogte van de nazorgheffingen

Op de uiteindelijke hoogte van de nazorgheffingen is een aantal stortplaats specifieke parameters van invloed. Bepalende parameters zijn:

- de levensduur van de bovenafdichting;
- de hoogte van de risicoreservering;
- de activiteiten in de nog te beoordelen nazorgplannen zoals het in stand houden en vervangen van voorzieningen, het uitvoeren van controlemetingen en inspecties en het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden;
- het aantal jaren tot sluiting van de stortplaats.

Verder zijn in het rekenmodel nadrukkelijker apparaatskosten en kosten voor rapportage en communicatie opgenomen.

Tot slot kan nog worden opgemerkt dat in 1999 met elke exploitant een betalingsregeling is getroffen voor de betaling van de voorlopige aanslag. Daarbij werd 50% van de contante waarde van het doelvermogen in rekening gebracht. Hierbij is contant gemaakt naar de datum van de voorlopige aanslag.

Bij het aangaan van deze betalingsregeling is toen geanticipeerd op een beleggingsrendement van 7%, het niet meer hoeven door te berekenen van de BTW en de verwachtingen omtrent een mogelijk langere levensduur van de bovenafdichting.

Deze betalingsregeling uit 1999 geldt alleen nog voor de stortplaatsen Zevenbergen, Meerendonk en Gulbergen. Voor de andere stortplaatsen zijn na 1999 nieuwe aanslagen opgelegd met eventueel bijbehorende betalingsregelingen.

9. Wet BTW

Bij de berekening van de doelvermogens voor de nazorg is uitgegaan van het feit dat de provincie bij de uitvoering van de nazorg de BTW op de kosten kan compenseren via het BTW Compensatiefonds (BCF). Ramingen voor de nazorgkosten zijn in de voorliggende begroting voor zover mogelijk dan ook zonder BTW opgenomen.

In het financieel akkoord dat het kabinet Rutte II heeft afgesloten met de decentrale overheden is opgenomen dat het BTW Compensatiefonds in stand blijft. Wel is met ingang van 2015 een plafond ingesteld voor de hoogte ervan.

10. Evaluatie van de wettelijke nazorgregeling stortplaatsen

In december 2001 heeft de Evaluatiecommissie nazorgregeling haar rapportage afgerond. Deze commissie was ingesteld door de toenmalige minister van VROM om te evalueren hoe aan de Wet

Milieubeheer voor dit onderdeel uitvoering is gegeven. De Evaluatiecommissie heeft vooral gekeken naar de wijze waarop de organisatie en de financiering van de nazorgregeling is uitgewerkt. In het rapport worden ten aanzien van de organisatie, de financiering, de milieutechniek en overige punten zoals BTW aanbevelingen geformuleerd. Het standpunt van de Evaluatiecommissie als ook de reactie van 22 maart 2002 van de minister van VROM aan de Tweede Kamer is gevoegd bij het jaarverslag 2002 van het Nazorgfonds.

Ondanks toezeggingen van de toenmalige minister om een aantal aanbevelingen in wetgeving om te zetten zijn de aanbevelingen toen niet in wetgeving omgezet.

In 2005 is door de minister besloten tot aanpassing van het Stortbesluit en de Nazorgregeling zoals opgenomen in de Wet Milieubeheer. Daartoe was een projectplan opgesteld. De aanbevelingen uit 2001 van de Evaluatiecommissie zouden, afgezet naar de huidige actuele situatie, deel uitmaken van dit herzieningsproject.

Het ministerie van (toenmalig) VROM had de verwachting uitgesproken dat de resultaten hiervan vanaf 2010 waren te implementeren. Ook dit heeft niet plaatsgevonden.

Inmiddels heeft het ministerie van I&M aan Rijkswaterstaat opdracht gegeven om de nazorgregeling uit de Wet milieubeheer opnieuw te evalueren. De consequenties van de evaluatie van de financiële bepalingen uit de Wet milieubeheer zijn nog niet bekend.

Begroting en balans 2018
Nazorgfonds
(meerjarenbegroting 2018 – 2021)

Begroting 2018 (meerjarenbegroting 2018 – 2021)											
Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Brabant											
Lasten	X € 1.000					Baten	X € 1.000				
	2016 Reke- ning ¹⁾	2018 Begro- ting	2019 Begro- ting	2020 Begro- ting	2021 Begro- ting		2016 Reke- ning ¹⁾	2018 Begro- ting	2019 Begro- ting	2020 Begro- ting	2021 Begro- ting
Rentetoevoeging voorziening	1.131	1.236	3.829	4.841	5.075	Heffingsopbrengst					
Storting doelvermogens in voorziening nazorg gesloten stortplaatsen			50.147 -/- pm	16.458		Vrijval reserve belegde gelden stortplaatsen			50.147	16.458	
Restitutie reserve belegde geldten stortplaatsen			pm			Bruto resultaat beleggingen					
						De Kragge		359	373	387	402
Kosten beheer Fonds						Spinder		547	568	590	612
Vermogensbeheer		27	28	29	30	Haps		469	486	505	524
Personeel		145	145	145	150	Gulbergen					
Administratie en overig		60	60	60	65	Zevenbergen					
Totaal kosten beheer	214	232	233	234	245	Vlagheide					
						Meerendonk		223	232	241	250
						PNB Dintelsas ²⁾		9	9	9	9
						PNB Nyrstar		1.004	1.037	1.065	1.098
						PNB Gulbergen			1.454	1.510	1.568
						PNB Zevenbergen			552	573	595
						PNB Vlagheide				658	684
						PNB Meerendonk					
Saldo ten gunste van nazorggelden	1.403	1.143	649	463	422	Totaal beleggings- opbrengst	2.748	2.611	4.711	5.538	5.742
Totaal lasten	2.748	2.611	54.858	21.996	5.742	Totaal baten	2.748	2.611	54.858	21.996	5.742

Balans 2018 (meerjarenbegroting 2018 – 2021)	
Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Brabant	

Activa						Passiva	X € 1.000					
	31-12-2016 Reke- ning ¹⁾	31-12-2018 Begro- ting	31-12-2019 Begro- ting	31-12-2020 Begro- ting	31-12-2021 Begro- ting		31-12-2016 Reke- ning ¹⁾	31-12-2018 Begro- ting	31-12-2019 Begro- ting	31-12-2020 Begro- ting	31-12-2021 Begro- ting	
Vaste activa						Eigen vermogen						
Financiële vaste activa						Reserves						
Beleggingen	129.531	134.260	138.455	143.540	148.908	Reserve belegde gelden						
						De Kragge		9.326	9.683	10.053	10.438	
Vlottende activa						Spinder		14.200	14.744	15.308	15.895	
Vorderingen						Haps		12.161	12.626	13.110	13.612	
Overige vorderingen	58					Gulbergen		36.353				
Liquide middelen	334					Zevenbergen		13.794				
Overlopende activa	103					Vlagheide		16.485	16.458			
						Meerendonk		5.798	6.019	6.250	6.489	
						Totaal reserve belegde gelden	105.322	108.117	59.530	44.721	46.434	
						Egalisatiereserve	993	626	-283	- 1.470	- 2.760	
						Totaal reserves	106.315	108.743	59.247	43.251	43.674	
						Voorziening						
						PNB Dintelsas ²⁾		218	224	228	235	
						PNB Nyрstar		25.299	26.299	27.419	28.681	
						PNB Gulbergen			38.192	40.125	42.155	
						PNB Zevenbergen			14.493	15.226	15.997	
						PNB Vlagheide				17.291	18.166	
						PNB Meerendonk						
						Totaal voorziening	23.370	25.517	79.208	100.289	105.234	
>>>												

>>>											
						Vlottende passiva					
						Kortlopende schulden					
						Overlopende passiva	341				
Totaal activa	130.026	134.260	138.455	143.540	148.908	Totaal passiva	130.026	134.260	138.455	143.540	148.908

¹⁾ De rekeningcijfers 2016 vormen de basis voor de Begroting 2018 e.v. en zijn ontleend aan het vastgestelde Jaarverslag Nazorgfonds Gesloten Stortplaatsen 2016. Het Jaarverslag 2016 is door het Algemeen bestuur vastgesteld op 6 juni 2017 en is te raadplegen op:
<http://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/milieu/bodem-en-stortplaatsen/stortplaatsen/nazorg-operationele-stortplaatsen.aspx>

²⁾ De namen van de **gesloten** stortlocaties beginnen met 'PNB' (Provincie Noord-Brabant).

Toelichting op de begroting / balans van het Nazorgfonds

Algemeen

Voor een vergelijking zijn naast de geraamde cijfers 2018 de belangrijkste realisatiecijfers 2016 geplaatst. Deze cijfers zijn ontleend aan het vastgestelde jaarverslag / jaarrekening 2016 (vastgesteld door het Algemeen bestuur op 6 juni 2017).

Tevens zijn voor de jaren 2019 - 2021 ramingen opgenomen.

Besluiten over wijziging van het beleggingsprofiel worden genomen op verzoek van de partij die het beleggingsrisico loopt (vergunninghouder). Kaderstellend hierbij is datgene wat hierover in het Beleggingsstatuut van het Nazorgfonds is opgenomen.

Herallocatie naar de strategische asset weging vindt jaarlijks plaats op basis van de stand einde jaar, indien materieel. Een en ander is nader gedefinieerd in het Beleggingsstatuut.

De ALM studie die in 2016 is gestart zal naar verwachting in 2018 leiden tot de implementatie van een nieuwe beleggingsmix. De gebruikelijke herallocatie bij aanvang van het jaar zal hiermee in 2018 komen te vervallen.

Inkomsten

Heffingsopbrengst

Op grond van de voorlopige aanslag heffing nazorgkosten ontvangt de provincie van de vergunninghouders / de exploitanten van de stortplaatsen de heffingsopbrengst. De tot nu toe opgelegde heffingen zijn veelal gebaseerd op voorlopige inschattingen. Tot het moment van sluiting worden er voorlopige aanslagen opgelegd. Bij de sluiting volgt de definitieve aanslag. Het doelvermogen dat nodig is om eeuwigdurend de nazorg te kunnen bekostigen, vormt onder aftrek van de voorlopige aanslagen, samen met het beleggingsrendement, de definitieve aanslag.

De heffingsopbrengst wordt door de provincie in het Nazorgfonds gestort en van hieruit belegd.

Zij wordt in de administratie van het Nazorgfonds per object (stortplaats) afzonderlijk geadministreerd.

In de loop van de jaren is de opbrengst van de heffingen geleidelijk aan minder geworden.

Bij het herzien van de nieuwe voorlopige aanslagen naar aanleiding van de geactualiseerde nazorgplannen wordt rekening gehouden met het door de stortplaatsen opgebouwde vermogen in het Nazorgfonds. De oude, tijdelijke betalingsregeling op basis van 50% van het doelvermogen vervalt hierbij.

In 2018 worden geen heffingsopbrengsten verwacht.

Bruto resultaat beleggingen

In de begroting 2018 - 2021 wordt rekening gehouden met een verwacht rendement van 4% per jaar.

Voor Gulbergen, Vlagheide en Zevenbergen is in het kader van de keuze voor het laagste risico-profiel het vermogen inmiddels deels gestald op een deposito en deels ondergebracht bij het Ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Dit laatste is gebeurd om negatieve rentes te voorkomen. In de begroting wordt voor het laagste risicoprofiel een rendement van 0% op jaarbasis gehanteerd. Het bruto resultaat op de beleggingen is voor deze stortplaatsen uiterst beperkt en minder dan de jaarlijkse bijdrage in de beheerskosten.

Over het jaar 2018 wordt voor het Nazorgfonds een beleggingsresultaat van bruto € 2,6 miljoen verwacht. Na aftrek van kosten bedraagt het beleggingsresultaat naar verwachting netto € 2,4 miljoen.

Uitgaven

Rentetoevoeging voorziening

De voorziening gesloten stortplaatsen wordt jaarlijks op basis van het voorcalculatorische percentage van 5,06% opgerent.

Het verschil tussen dit voorcalculatorische rendement en de werkelijke opbrengsten van de belegde voorziening wordt jaarlijks toegevoegd resp. onttrokken aan de egalisatiereserve.

Nu de verwachting is dat, bij het huidige beleggingsbeleid, de werkelijke opbrengsten van de belegde voorziening 4% bedragen zal de egalisatiereserve in omvang afnemen en vanaf 2019 negatief worden.

Restitutie reserve belegde gelden stortplaatsen

In relatie tot Gulbergen dient bij sluiting in 2019 rekening te worden gehouden met een mogelijke restitutie / onttrekking (*pm*) uit het fonds als gevolg van een opgebouwd vermogen dat hoger is dan het doelvermogen.

Voor de stortplaatsen Zevenbergen en Vlagheide zijn sluitingstrajecten opgestart. Er zal blijken of er sprake zal zijn van restitutie uit het fonds resp. betaling aan het fonds. Zevenbergen sluit naar verwachting in 2019 en Vlagheide naar verwachting in 2020.

De sluiting van Meerendonk wordt na 2021 voorzien.

Haps, Spinder / Tilburg en De Kragge / Bergen op Zoom zijn stortplaatsen die beschikken over een WABO-vergunning voor het storten van afval. Sluiting van deze stortplaatsen is in de komende jaren niet in zicht. Als gevolg van deelname aan DS zal de sluiting mogelijk naar achteren schuiven en hiermee samenhangend het moment waarop de nazorg zal starten.

Kosten beheer Nazorgfonds

- Vermogensbeheer

Voor het vermogensbeheer van het Nazorgfonds zijn in het verleden overeenkomsten gesloten met externe vermogensbeheerders. In 2010 zijn als gevolg van de implementatie van het nieuwe beleggingsstatuut de mandaten van deze vermogensbeheerders komen te vervallen.

De kosten voor het vermogensbeheer zijn hiermee ook komen te vervallen en worden sindsdien verrekend met de rendementen van de fondsen.

Wat is gebleven zijn de kosten voor de depotbank. Deze kosten bedragen circa 2 basispunten (0,02%) per jaar: circa € 27.000 in 2018.

- Personeel

Voor de verdere implementatie van de Nazorgregeling Wet Milieubeheer, voor het onderhouden en het beheren van het IPO Nazorgrekenmodel en voor activiteiten in relatie tot verordening, nazorgplannen, heffing / invordering, de financiële administratie en het Nazorgfonds is binnen het provinciaal ambtelijk apparaat een coördinerende projectorganisatie ingesteld.

De door de provincie te maken kosten voor het Nazorgfonds worden ten laste van het Nazorgfonds gebracht. De organisatie is in de loop van 2001 ingevuld. Vanaf dat moment worden de kosten van deze formatie ook ten laste van het fonds gebracht. In 2018 komt dit naar verwachting neer op een bedrag van € 145.000, inclusief overheadkosten.

De formatie voor de financiële administratie rondom het Nazorgfonds en de ambtelijke ondersteuning van het Dagelijks bestuur, de Bestuursraad en het Algemeen bestuur wordt op basis van tijdschrijven verantwoord.

- Administratie en overig

Voor diverse kosten wordt een bedrag van € 60.000 geraamd.

Het betreft kosten voor de controle van de jaarrekening 2017, inclusief het afgeven van een accountantsverklaring op de jaarrekening. Ook betreft het de kosten in verband met deskundigheidsbevordering en advieskosten. Het gaat hierbij zowel om het ambtelijk /

bestuurlijk op peil houden (verhogen) van kennis als om het extern laten bijstaan ten behoeve van de voorbereiding en uitvoering van besluiten rondom het vermogensbeheer.

De werkelijke kosten zullen ten laste van het totale vermogen komen.

De kosten worden over de stortplaatsen omgeslagen waarbij de verhouding van de afzonderlijke vermogens van de stortplaatsen als verdeelsleutel gehanteerd wordt.

Balans

De passiva en activa van de balans van het Nazorgfonds bestaan uit de beleggingen en de door de stortplaatsen betaalde heffingsbijdragen inclusief netto resultaat beleggingen. Rekening houdende met de eerder aangegeven rendementen en onder aftrek van zowel door de provincie te maken kosten voor het Nazorgfonds als op dit moment in te schatten kosten voor nazorg wordt per ultimo 2018 een belegd vermogen verwacht van € 134 miljoen, oplopend tot ca. € 149 miljoen ultimo 2021.

Bij deze cijfers wordt er vanuit gegaan dat bij stortplaatssluiting een storting in de voorziening plaatsvindt van het op dat moment opgebouwde vermogen.

De beleggingen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde.

Voorziening

Ten behoeve van de uitgaven voor nazorgactiviteiten is een voorziening getroffen.

De provincie is verantwoordelijk voor de nazorgactiviteiten vanaf het moment dat voor de stortplaats een sluitingsverklaring is afgegeven en de nazorgfase is ingegaan. Vanaf dat moment worden alle werkzaamheden voor nazorg op deze gesloten stortplaats door de provincie betaald en in rekening gebracht bij het Nazorgfonds (conform artikel 10 van het reglement).

Na toetsing door het Nazorgfonds van de declaraties wordt tot uitbetaling overgegaan.

In 2013 zijn de eerste stortplaatsen in de nazorgfase terechtgekomen. Het betreft Nyrstar en Dintelsas. Met behulp van het IPO-rekenmodel RINAS / BINAS (Rekenmodel Ipo NAzorg Stortplaatsen / Begrotingsmodel Ipo NAzorg Stortplaatsen) zijn de verwachte uitgaven voor de komende jaren berekend.

In 2018 bedragen de uitgaven in relatie tot Dintelsas naar verwachting € 7.195.

De uitgaven in 2018 in relatie tot Nyrstar bedragen naar verwachting € 145.131.

Ook voor de jaren na 2018 zijn in relatie tot deze gesloten stortlocaties nazorguitgaven geraamd.

Stortplaats	2019	2020	2021
PNB Dintelsas	4.512	7.486	4.695
PNB Nyrstar	279.607	211.141	124.738
Totaal	284.119	218.627	129.433

De nazorguitgaven voor de overige stortplaatsen zijn in de meerjarenperiode 2018 - 2021 op 0 gesteld.

Het verwachte verloop van de voorziening in 2018:

Stortplaats	Saldo per 1 januari	Oprenting voorziening	Onttrekking nazorgkosten	Saldo per 31 december
PNB Dintelsas	214.231	10.840	7.195	217.876
PNB Nyrstar	24.218.173	1.225.440	145.131	25.298.482
Totaal	24.432.404	1.236.280	152.326	25.516.358

Egalisatiereserve

Het verwachte verloop van de egalisatiereserve in 2018:

Verwachte waarde reserve per 1 januari	Onttrekking oprenting voorziening	Netto resultaat	Verwachte waarde reserve per 31 december
894.940	- 1.236.280	967.722	626.382

De egalisatiereserve blijft hiermee naar verwachting positief.

Indien het netto resultaat van de belegde voorziening langere tijd achterblijft bij de oprenting van de voorziening (5,06%) wordt de reserve negatief.

Bij een (langdurig) negatieve reserve zal de provincie aanvulling dienen te overwegen.

Besluit begrotingen verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen waarmee de provincie een bestuurlijke én een financiële band heeft. Het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen behoort hier ook toe. In de voorschriften voor begroting en verantwoording (BBV 2004) is bepaald dat deelnemingen / verbonden partijen niet meer geconsolideerd mogen worden opgenomen in de provinciale verantwoordingsstukken.

Overigens blijkt uit een uitspraak van de commissie BBV dat het Nazorgfonds zelf een aparte publiek-rechtelijke rechtspersoon is die niet onder het BBV valt. Bij het opstellen van de jaarrekening is het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

—